

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC070

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T323

datum uitspraak 22/03/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

juridisch adviseur: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken, advocaat te [plaats],

te voldoen door:

de Orde der Augustijnen,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 23 februari 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 23 januari 2012 met zaaknummer 2011T323, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 2 februari 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 31 mei 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Bij brief van 24 september 2012 is namens verzoeker de gestelde vermogensschade schriftelijk onderbouwd. Verweerder is -gelet op het uitgangspunt van hoor en wederhoor- in de gelegenheid gesteld daar op te reageren, hetgeen verweerder bij brief van 22 oktober 2012 (met bijlage) heeft gedaan.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Na het overlijden van de moeder van verzoeker gingen de kinderen van het gezin voortaan naar een Katholieke school, te weten de [school] in [plaats], die was gelegen naast de [naam]kerk vanwege de door de Katholieke Kerk geboden hulp. Vanaf dat moment was verzoeker vaak misdienaar tezamen met (wijlen) pater [voornaam] [naam] (hierna [naam]), die pastoor was in de [naam]kerk.

Verzoeker is van zijn 8e tot aan zijn 14e jaar - te weten van [jaar] tot en met [jaar] - zeer frequent seksueel misbruikt door [naam]. Het misbruik vond onder andere plaats in de omkleedruimte bij de sacristie na afloop van de mis, maar ook in privégedeelten van de pastorie waar verzoeker kwam in verband met te verrichten klusjes of 'bijscholing' voor het misdienaarschap.

Het seksueel misbruik begon er mee dat [naam] verzoeker onnodig aanraakte en hem van achteren vast pakte en aaide. Alhoewel verzoeker sindsdien altijd probeerde na de mis zo snel mogelijk weer weg te zijn uit de sacristie, voordat aangeklaagde verscheen, lukte dat vaak niet. [naam] sloot de deur van de sacristie soms af. Op enig moment zette [naam] verzoeker ook klem tegen een muur of in een hoek en betastte en zoende hij verzoeker. [naam] was een grote man wiens gedrag verzoeker enorm intimideerde. [naam] trok de broek van klager naar beneden en betastte vervolgens het geslachtsdeel van verzoeker. Ook trok [naam] regelmatig de mond van klager open en stak zijn tong naar binnen. [naam] heeft ook meerdere keren zijn eigen geslachtsdeel in de mond van verzoeker geduwd. Het misbruik bestond er eveneens uit dat verzoeker [naam] moest aftrekken dan wel oraal moest bevredigen. Ook heeft [naam] regelmatig geprobeerd verzoeker anaal te penetreren, hetgeen éénmaal daadwerkelijk is gebeurd. Verzoeker was toen nog maar 10 of 11 jaar oud en heeft het toen uitgeschreeuwd van de pijn. In de slaapruijnte van [naam] werd verzoeker soms ook helemaal uitgekleeed en moest dan naakt op het bed van [naam] gaan liggen.

Vaststaat dat (zie overweging 4.6 van het advies van de Klachtencommissie) [naam] zijn macht jegens verzoeker heeft misbruikt. Dit vloeit alleen al voort uit het leeftijdsverschil en de gezagsverhouding die voortvloeit uit het bekleden van de functie van [functie], maar ook uit de afhankelijkheid die er bestond -gelet op het overlijden van de moeder en de problematische gezinsituatie, waarbij het gezin in zekere zin afhankelijk was van de hulp van de kerk- en waar [naam] van op de hoogte was. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 8 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 23 januari 2012, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2011T323, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op zeer jonge leeftijd te weten 8 jaar.
- Het misbruik heeft zeer lang, te weten gedurende 6 jaren van [jaar] tot [jaar] voortgeduurd.
- Het misbruik was ernstig en bestond uit betasting, gedwongen aftrekken, tongzoenen, orale handelingen, meerdere pogingen tot penetratie en eenmaal daadwerkelijk penetreren van verzoeker hetgeen zeer pijnlijk was.
- Het misbruik heeft zeer regelmatig plaatsgevonden.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische/psychiatrische problematiek van verzoeker.
- Het feit dat sprake was van een vergrote kwetsbaarheid van verzoeker wegens de ziekte en vervolgens het overlijden van zijn moeder en het feit dat verzoeker zich -vanwege de ontvangen hulp- in grote mate afhankelijk voelde van de kerk en [naam] van deze kwetsbaarheid en afhankelijkheid op de hoogte was, rekent de Compensatiecommissie [naam] aan.

Het misbruik is op grond van de hiervoor genoemde omstandigheden als 'uitzonderlijk misbruik' als bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling aan te merken.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld als materiële vergoeding ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het

misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

4.2 Naar het oordeel van de Compensatiecommissie is in deze zaak sprake van een uitzonderlijk geval van seksueel misbruik, als bedoeld in categorie 5, waarvoor – aldus de toelichting – de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade niet geldt.

Standpunt verzoeker

4.3 Namens verzoeker is bij brief met bijlagen van 24 september 2012 de vermogensschade van verzoeker nader onderbouwd. Deze onderbouwing laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker maakt aanspraak gemaakt op vermogensschade wegens gederfde inkomsten voor in totaal een bedrag van €33.450,--. Als onderbouwing voor dit bedrag wordt aangegeven dat verzoeker zijn gedragsproblemen in 2006 aan zijn werkgever probeerde te verklaren en dat hij om die reden zijn leidinggevende over het seksueel misbruik in zijn jeugd heeft verteld. Het gevolg daarvan is geweest dat verzoeker door zijn leidinggevende uit zijn functie is gezet, waardoor hij voortaan onregelmatigheidtoeslagen misliep. Dit heeft er toe geleid dat verzoeker een suïcidepoging heeft gedaan, met een ziekteperiode in 2006 en het daardoor mislopen van inkomsten tot gevolg. In zijn jeugd is verzoeker regelmatig blijven zitten door concentratieproblemen veroorzaakt door het misbruik.

Ook maakt verzoeker aanspraak op een vergoeding voor gemaakte therapiekosten ter hoogte van €600,-- en voor (niet nader gespecificeerde) pensioenschade, nog te maken reiskosten alsmede voor toekomstige inkomensschade.

Afgezien van de gevraagde materiële schadevergoeding stelt verzoeker dat het seksueel misbruik eveneens tot veel schade heeft geleid in zijn persoonlijk leven. Zo is hij op zijn 16e jaar aan alcohol verslaafd geraakt en heeft hij in zijn leven meerdere keren een suïcidepoging gedaan. Hij heeft psychologische hulp gehad en hij is thans nog onder begeleiding van de heer [naam] die als psycholoog is verbonden aan [instelling].

Concluderend stelt verzoeker zich op het standpunt dat hij wegens geleden en nog te lijden schade in aanmerking dient te komen voor een vergoeding in categorie 5, waarbij hij de materiële schade begroot op minstens €37.450,--.

4.4 standpunt verweerder

Verweerder heeft bij brief (met bijlage) van 22 oktober 2012 gereageerd op de onderbouwing van schade zoals namens verzoeker gedaan bij brief van 24 september 2012. Verweerder geeft kort samengevat te kennen zonder meer bereid te zijn een financiële vergoeding te willen betalen, maar wijst op onvolkomenheden in de berekening dan wel het geheel ontbreken van een onderbouwing.

overweging compensatiecommissie

4.5 Aangezien naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in categorie 5, geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

4.6 Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende verzwarende omstandigheden, ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële (vermogens) schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of

meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

Met name de duur, de frequentie en het volstrekt respectloze karakter van de opzettelijk jegens de toen nog zeer jeugdige en wegens de thuissituatie verhoogd weerloze verzoeker gepleegde zeer ernstige wandaden, brengen mee dat er hier sprake is geweest van een uitzonderlijk seksueel misbruik in de zin van artikel 5 lid 5 van de Compensatieregeling. Waar verzoeker bovendien had moeten kunnen rekenen op bescherming en een liefdevolle behandeling die hij na het verlies van zijn moeder juist nodig had, werd hij geconfronteerd met regelmatig plaatsvindend misbruik.

4.7 De visie van de Compensatiecommissie dat zij in het onderhavige geval substantiële vermogensschade aanwezig acht, baseert zij niet alleen op de bijzondere en verzwarende omstandigheden van het onderhavige uitzonderlijk misbruik, zoals onder 3.2 en 4.6 vermeld, maar ook op de namens verzoeker overgelegde informatie en wel in het bijzonder op de brief d.d. 20 september 2012 van de heer [naam] die als psycholoog- psychotherapeut is verbonden aan [instelling].

[naam] is sinds maart 2012 behandelaar van verzoeker. Hij maakt in zijn brief melding van zeer forse chronische post traumatische stressklachten die op diverse wijzen aan het licht kwamen en waaruit blijkt dat het seksueel misbruik langdurig en in ernstige mate het functioneren van verzoeker en zijn welbevinden heeft geschaad, met alle psychische en psychiatrische gevolgen voor verzoeker van dien. Ook het langdurig en aanzienlijk alcoholgebruik als vorm van automedicatie en de twee suïcidepogingen en de depressies worden door de psychiater met het misbruik in verband gebracht. [naam] meldt in zijn brief ook dat verzoeker onder behandeling is van psychiater [naam] die verzoeker medicatie voorschrijft.

4.8 De Compensatiecommissie onderschrijft het oordeel van [naam] dat de psychische klachten, waaronder de suïcidepogingen, de depressies als ook het alcoholgebruik met voldoende mate van waarschijnlijkheid zijn terug te voeren op het seksueel misbruik. Het is de Compensatiecommissie ook ambtshalve bekend dat alcoholmisbruik een gevolg kan zijn van seksueel misbruik. De Compensatiecommissie volgt [naam] eveneens in zijn conclusie dat voorbedeelde psychische klachten, waaraan verzoeker ten gevolge van het misbruik lijdt, gevolgen hebben gehad voor het arbeidzaam leven van verzoeker.

4.9 Anders dan verweerder in zijn brief van 22 oktober 2012 lijkt te vermelden, dient op grond van de Compensatieregeling bij de gevallen van seksueel misbruik die in aanmerking komen voor een indeling in categorie 5 bij de hoogte van de vast te stellen financiële compensatie de door het misbruik geleden vermogensschade te worden betrokken. De exacte hoogte van geleden en nog te lijden materiële schade is aan de hand van de overgelegde stukken en mede door het grote tijdsverloop in het onderhavige geval niet exact te berekenen. De Compensatieregeling geeft de Compensatiecommissie een grotere vrijheid om in gevallen van uitzonderlijk misbruik de financiële compensatie vast te stellen. Dit brengt de Compensatiecommissie ertoe het toe te kennen bedrag -in dit geval van uitzonderlijk misbruik- te schatten, waarbij zij al de omstandigheden van het geval in acht neemt. Zij komt op een totaal te adviseren bedrag van €75.000,-- bestaande uit geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade toerekenbaar aan het seksueel misbruik.

4.10 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €2.067,98.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van € 75.000,-- , te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 2.067,98, te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B.H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en mr. R.Ph.E., bijgestaan door mr. E.B.S.-van C., griffier, op 22/03/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter